

រឿង ដើមរលូសមាស

រលូសមាស ជាសន្តានដើមផ្កាមួយប្រភេទ ប៉ុន្តែចម្លែកត្រង់ដើមនេះ គ្មានផ្កាទេ គេដាំយកលម្អត្រង់ស្លឹកវាទៅ
ឯង ។ ស្លឹករលូសមាស ផ្លាស់ប្តូរបានជាបីពណ៌ក្នុងមួយឆ្នាំ គឺដំបូងពណ៌ស មាន

សណ្ឋានដូចស្លឹកចម្ប៉ា, អស់រយៈ ២-៣ ខែ ស្លឹកនេះប្រែជាក្រហមឆ្មៅដូចផ្កាក្រហម លុះបាន ៣-៤ ខែ តមកទៀត ស្លឹក
ដដែលនេះ ក៏ប្តូរពណ៌បៃតងចាស់ដូចស្លឹកឈើធម្មតាវិញ ។ ដោយសារតែចេះផ្លាស់ប្តូរពណ៌ល្អមើលប្លែកពីដើមឈើ
ដទៃ ៗ ទៀតដូចនេះហើយ បានជាគេដាំរលូសមាសនេះ នៅពីមុខផ្ទះ ឬក្នុងសួនសាធារណៈផ្សេង ៗ ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ ចាស់ទុំតែងនិទានពីរឿងព្រេងជាប្រវត្តិដើមរុក្ខជាតិនេះ យ៉ាងកម្សត់ នាំឲ្យអ្នកផងទាក់ចិត្តនឹង
ដើមនេះ កាន់តែខ្លាំងឡើង ។

រឿងនោះមានសេចក្តីដំណាលថា: មានបុរសម្នាក់ឈ្មោះកុល្លិយៈ មានប្រពន្ធឈ្មោះនាងកែវកេសី មានកូនស្រី
ម្នាក់ឈ្មោះនាងកុលកេសី ។ ស្តេចទ្រង់ប្រទានងារជាមេស្រុក សម្រាប់ត្រួតត្រាលើប្រជា

រាស្ត្រទូទៅ ។ មានបុរសកម្សត់ម្នាក់ទៀត នៅនាក្បែរលំនៅមេស្រុកនេះ មានរបររកស៊ីធ្វើស្រែ ។ ក្នុងពេលដែលប្រពន្ធ
មានផ្ទៃពោះគ្រប់ទសមាស ក៏ប្រសូតិបុត្រប្រុសមួយនៅក្នុងស្រែ ដែលនាងកំពុងច្រូតស្រូវ , អ្នកផងទាំងពួងដែលនៅចាំ
ស្រូវស្រែផងគ្នា ក៏ឲ្យឈ្មោះកូននោះថា ចៅកុដុម្ពីកកុមារ ។ កុដុម្ពីកកុមារកាលចម្រើនវ័យវឌ្ឍនាការបានអាយុ ១៦ ឆ្នាំ ក៏
ប្រកបដោយរូបឆោមយ៉ាងឆើត គួរជាទីចាប់អារម្មណ៍នៃស្រីផងទាំងពួង ។ ឯនាងកុលកេសីជាបុត្រីកុល្លិយបុរស ក៏មាន
សម្រស់គួរចេតនាដែរ ។ ទាំងពីរនាក់ បានលបលួចស្នេហារវាងគ្នានឹងគ្នា រហូតទាល់តែជាប់ចិត្តនាំគ្នាត់ចេញពីស្រុក
កំណើត ដោយខ្លាចឪពុកម្តាយទាំងពីរខាងធ្វើទោស ។

ទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ ខំដើរផងរត់ផងកាត់ព្រៃព្រឹក្សា ប្រទះហ្វូងម្រឹកគួរឲ្យភ័យខ្លាច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃឥតឈប់
ឈរ បានទៅដល់ខេត្តក្រៅ មួយជាជនបទដាច់ស្រយាលឈ្មោះកាសី ។ អ្នកស្រុកកាសី

នេះ គ្មានអ្នកណាម្នាក់ រកស៊ីដោយសម្មាអាជីវាទេ, ម្នាក់ ៗ គិតតែពីលួចប្លន់កាប់សម្លាប់ដណ្តើមគេ យកទាំងភ្នែក
ស្រស់ ៗ ។ បើគេមើលទៅក្នុងផ្ទះជនទាំងនោះ គេឃើញតែកន្សែងយន្ត-មន្ត អាគម បាយសី ពេញល្វែងផ្ទះ ។ ទាំង
មេស្រុកនៅស្រុកនោះ ក៏ចូលដៃជើងជាមួយពួកចោរនោះដែរ ។ ឯកុដុម្ពីកកុមារនិងកុលកេសី បានទៅដល់ស្រុកនោះភ្លាម ក៏
ត្រូវពួកចោរ ហានេយ្យ ចាប់កុដុម្ពីកបាន ប៉ុន្តែនាងកុលកេសីជាប្រពន្ធ យកចិញ្ចៀនទៅឲ្យមេស្រុក ដើម្បីសុំអង្វរឲ្យ
មេស្រុកជួយយ៉ាងណាឲ្យពួកចោរដោះលែងប្តីនាងមកវិញ ។

មេស្រុកបានទៅនិយាយនិងក្រុមចោរដោយសម្លាងថា: ជាញាតិសាលាហិតរបស់ខ្លួន ចោរក៏ដោះលែងឲ្យ កុដុម្ពីក្ស័យខ្លួនហើយទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ ក៏បានសុំលោកមេស្រុកនិងប្រពន្ធគាត់ធ្វើជាឪពុក

ម្តាយធម៌ ។ មេស្រុកនិងប្រពន្ធគាត់ ត្រេកអរណាស់ ព្រោះគាត់គ្មានកូន, បានកូនទាំងពីរនាក់នេះ នឹកថានឹងបានបន្តពូជ ធារនិងជាអ្នកទទួលមត៌កផង។ គាត់ស្រឡាញ់កុដុម្ពីក្ស័យនិងនាងកុលកេសី ទុកដូចជាកូនបង្កើត ។ មិនយូរប៉ុន្មានមេស្រុក និងភរិយាក៏ស្លាប់ទៅ ។ កុដុម្ពីក្ស័យនិងនាងកុលកេសី ក៏ទទួលមត៌កអំពីឪពុកម្តាយធម៌ បានឡើងជាមេស្រុកជំនួសឪពុក ម្តាយ ។

ចាប់ពីថ្ងៃនោះ កុដុម្ពីក្ស័យនិងនាងកុលកេសី បានឡើងជាអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ ចេញមុខចេញមាត់មានខ្ញុំកំដរស្រី ប្រុសបម្រើឆ្វេង-ស្តាំឥតខ្ចោះ ទាំងក្រុមចោរដែលធ្លាប់តែរកស៊ីលួចប្លន់ក៏បាក់បបខ្លបខ្លាច,

លែងរកស៊ីលួចប្លន់ដូចមុនទៀត ត្រឡប់មកស៊ីតាមធម្មតារិញ ។ តមក កុដុម្ពីក្ស័យបាននាមថា:កុលកោដិកុដុម្ពីកសេដ្ឋី មាននាមល្បីល្បាញខាងមានសម្បត្តិច្រើន ។

កុលកោដិកុដុម្ពីកសេដ្ឋី បានរួមសម្ពុតជាមួយនាងកុលកេសី បានបុត្រីមួយឈ្មោះនាងកុមារិកា ដោយនាងបាន សាងបារមីជាព្រះជននីពោធិសត្វ កាលពីជាតិមុន នាងក៏ប្រកបដោយរូបឆោមយ៉ាងស្រស់

ឆើតឆាយលើសកុមារិកាឯទៀត ។ ក្នុងស្រុក, ហើយនាងមានចិត្តជាទិព្វទៀតផង នាងគិតយ៉ាងណានឹងបានសម្រេច យ៉ាងនោះដូចប្រាថ្នា ។ លុះនាងកុមារិកាមានព្រះជន្ម ៧ វស្សា, មានស្រីមេម៉ាយចិត្តប្រសាម្នាក់ឈ្មោះនាងកាឡី មានកូន ស្រី ២ នាក់ គឺ: នាងចន្ទី និងនាងចន្ទនី សុទ្ធតែជាស្រីកាឡីកណ្តីដូចគ្នា ។ នាងមេម៉ាយកាឡីនេះមានបងស្រីម្នាក់ទៀត ឈ្មោះកាឡីនីយា ។

មេកាឡីជាស្រីមេម៉ាយមានចិត្តសាវ័និកចង់បានប្តី ដោយបានឮល្បីថា: កុលកោដិកុដុម្ពីកសេដ្ឋីមានទ្រព្យច្រើន ក៏ ទៅប្រលោមលួងលោមទាល់តែកុលកោដិកុដុម្ពីកសេដ្ឋីព្រមស្នេហាជាមួយ ដោយភ្លេច

នឹកដល់នាងកុលកេសី ជាស្រីប្រកបដោយលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនោះទៅ ។

មេកាឡី កាលដែលបានកុលកោដិកុដុម្ពីក ជាស្វាមីហើយក៏ច្រណែនឈ្មួនីស ចាក់រុករករឿងលើកកំហុសដាក់ ទៅលើនាងកុលកេសីប្រពន្ធដើម ថាជាស្រីមានសហាយស្មន្ធអន្តការផ្សេង ។ រៀងរាល់

ថ្ងៃមិនចេះឈប់ឈរសោះ, ទាល់តែកុលកោដិកុដុម្ពីកជឿតាមសម្តីរបស់ខ្លួន ។

ថ្ងៃមួយ កុលកោដិកុដុម្ពីក នាំនាងកុលកេសីទៅបង់សំណាញ់ក្នុងទន្លេ កំពុងតែបង់សំណាញ់ ស្រាប់តែគាត់រក រឿងលើកកំហុសដាក់លើប្រពន្ធថាមានសហាយ ទោះបីនាងកុលកេសី និយាយតាមត្រង់

យ៉ាងណា ក៏កុដុម្ពីកមិនជឿ ក៏កើតជាជម្លោះក្នុងកណ្តាលជលសា, ពេលនោះកុដុម្ពីកក៏វាយនាងកុលកេសីទម្លាក់ទៅ ក្នុងទឹកស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតជាត្រីដំរី ដោយអំណាចផលានិសង្សរបស់នាងកុមារិកាជាកូនដែលនាងមានចិត្តជាទិព្វ ។

លុះកុលកោដិកុដុម្ពីក៍ ត្រឡប់មកវិញ នាងកុមារិកាក៏សួររកមាតា ។ ឪពុកឆ្លើយថា: ឥតបានដឹងរឿងអ្វីសោះក្នុង រឿងនេះ, តែនាងកុមារិកាក៏នៅសួរជជែករកបួសគល់ថា: ខ្ញុំឃើញច្បាស់ជាម៉ែទៅជា

មួយឪហើយម្តេចក៏ឪឆ្លើយថា មិនដឹងយ៉ាងនេះ ? ។

នាងកុមារិកាសង្ស័យក៏ដើរទៅកំពង់ ដើម្បីតាមរកមើលមាតា ទៅដល់ក៏ទូញយំរៀបរាប់ពីដំណើរចាត់មាតា ។ ត្រី ដំរីជាមាតាព្រ ក៏ងើបក្បាលពីក្នុងទឹកមកនិយាយរឿងប្រាប់កូនស្រីតាំងពីដើមដល់ចប់

ហើយនិយាយថា: ម្តាយគ្មានអីស៊ីទេ ម្តាយឃ្លានណាស់ ចូរកូនរកចំណីឲ្យម្តាយស៊ីផង ។នាងកុមារិកាក៏សន្យាថានិង យកកន្ទក់និងចុងអង្ករទៅឲ្យស៊ីរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ តាំងពីថ្ងៃនោះមក នាងកុមារិកាបាននាមថ្មីថា “ មរណមាតា ” ។ មេកាឡី ក្រោយដែលបានដឹងថា: ត្រីដំរីនោះជាមាតានាងមរណមាតាក៏ឲ្យចន្ទី-ចន្ទនីជាកូន ទៅចាប់យកមកសម្លាប់ធ្វើម្ហូបស៊ី ទៀត, តែដោយហេតុនាងមរណមាតាមានផលានិសង្សច្រើន ក៏បណ្តាលឲ្យកណ្តុរសពាំបានស្រកាត្រីដំរីពីរ ទុកឲ្យនាង មរណមាតាដឹង ។ នាងមរណមាតាយកស្រកាត្រីពីរនោះទៅកប់ទុកក្នុងដី ក៏ស្រាប់តែដុះឡើងជាដើមត្រប់ ហើយនាង ទំនុកបម្រុងដើមត្រប់ ធ្វើវត្តប្រតិបត្តិរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ មេ កាឡីដឹងថាដើមត្រប់ជាមាតានាងមរណមាតា ក៏ឲ្យគេយកដើម ត្រប់ទាំងបួសទាំងគល់ទៅបុកកម្ទេចចោល, តែពេលនោះមានឆ្មាមួយ បានពាំបួសពីរសរសៃទុកឲ្យនាងមរណមាតា ។ នាងយកបួសត្រប់ពីរទៅដាក់កើតជាដើមរលួសពីរដើម រលួសនេះ ប្លែកពីរលួសធម្មតា គឺមានស្លឹកនោះប្រកបដោយ ពណ៌ភ្លឺនឆ្មៅ ហើយដើមនោះក៏គ្មានបន្លាដូចរលួសធម្មតាដែរ ។

នៅថ្ងៃមួយ ព្រះចៅផែនដីព្រះអង្គទ្រង់យាងមកប្រពាតព្រៃ, ពេលថ្ងៃក្តៅ ព្រះអង្គក៏យាងចូលទៅសម្រាកព្រះ កាយក្រោមម្លប់ដើមរលួសមួយគូនោះ ។ មុននឹងទ្រង់ចេញចាកទីនោះទៅ ព្រះអង្គទ្រង់

ត្រាស់សួររកម្ចាស់ដើមឈើចម្លែកនេះ ដើម្បីសុំគាស់យកទៅដាំក្នុងព្រះរាជវាំង ។ ស្តេចទ្រង់យល់រូបឆោមនាងមរណ មាតាដ៏ស្រស់បស់ ជាទីគាប់ព្រះទ័យហើយព្រះអង្គក៏ត្រាស់សុំដើមឈើនោះ, នាងក៏ព្រមថ្វាយ ។ តែពួកអាមាត្យខំជីក គាស់យ៉ាងណាក៏មិនបើកលើងដើមនោះពីដីសោះ, លុះព្រះអង្គត្រាស់សួរនាងមរណមាតា នាងក៏សំពះអធិដ្ឋានដល់ ទេវធីតាជាមាតាដែលថែដើមនោះ ស្រាប់តែដើមរលួសផុសពីដីអណ្តែតឡើងទៅដុះនៅក្នុងជើងមាស របស់ព្រះមហា ក្សត្រ នៅឯមុខព្រះមហាប្រាសាទ ។

ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅនាងមរណមាតា ឲ្យចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំងហើយអភិសេកជាមហេសីឡើង, ឯផ្កានោះ ឲ្យនាមហៅថា “ ផ្ការលួសមាស ” ព្រោះបានអណ្តែតមកស្ថិតនៅក្នុងជើងមាស ហើយ

មានពណ៌ស្លឹកនោះត្រចះត្រចង់ណាស់ផង ។